

Annotatie Verzameldebat Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen

Van: L.J.E. Blomen (commissiegriffier)
Contact: 06 4329 6393, lje.blomen@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 25bb008560
Datum: 20 november 2025
Betreft: Verzameldebat renovatie Museum Boijmans Van Beuningen
BWB-Vergadering: 26 november 2025

Doel van de bespreking

In dit verzameldebat over de renovatie van Museum Boijmans Van Beuningen bespreekt u het Raadsvoorstel voor het Definitief Ontwerp (DO) inclusief besluit toekenning uitvoeringskrediet (ter advisering), het Programma van Eisen voor de Museumtuin (ter bespreking) en de voortgangsrapportage over maart-augustus 2025 (ter bespreking). Hierbij is eveneens een wethoudersbrief met de adviezen van de Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed geagendeerd. In de digitale kluis is een aantal geheime bijlagen aangeboden (financiële brugstaat, exploitatieraming en diverse plattegronden). Aan het begin van de vergadering zal worden gevraagd of u een besloten deel van de vergadering wenst hiervoor. U kunt dit vooraf ook al bij de griffie kenbaar maken. U voert het verzameldebat met wethouder Simons. Bij de bespreking zijn ZWCS (cultuur) en BOFV (financiën) uitgenodigd. Vragen op het beleidsterrein Cultuur worden, i.v.m. de afwezigheid van wethouder Kasmi, beantwoord door wethouder Simons.

Kernpunten

- Met het Raadsvoorstel liggen twee besluiten voor waarop de raad besluitvormend orgaan is:
 - 1) U neemt een besluit over het voorliggende Definitief Ontwerp (DO) voor de renovatie van Museum Boijmans Van Beuningen;
 - 2) U neemt een besluit over het verstrekken van een uitvoeringskrediet van €277,6 mln.
- Met dit Raadsvoorstel is ook het Programma van Eisen voor de Museumtuin meegezonden; hierop is de raad geen besluitvormend orgaan.
- Verder ligt de Voortgangsrapportage maart-augustus 2025 voor; in het kader van de Regeling Risicovolle Projecten wordt tweemaal per jaar over de renovatie gerapporteerd.
- Hieronder treft u per voorliggend stuk een nadere toelichting en aandachtspunten aan.

Overige informatie

- Op 12 november jl. is een [technische sessie](#) gehouden over de nu voorliggende stukken.
- In de Bijlage bij deze annotatie treft u alle stukken aan die voorliggen in dit verzameldebat, evenals alle moties en toezeggingen waarover u na het verzameldebat adviseert.
- Op de [themapagina](#) over Boijmans treft u alle documenten aan die in het voortraject onderwerp van discussie zijn geweest, en vindt u de gehele [geschiedenis](#) op dit dossier.

Toelichting en aandachtspunten

Raadsvoorstel Definitief Ontwerp (DO) en uitvoeringskrediet (ter advisering)

- In het voorjaar is het Voorlopig Ontwerp besproken in BWB. Nu ligt het Definitief Ontwerp en het besluit voor het uitvoeringskrediet voor; het is een raadsbevoegdheid om hierover te besluiten.
- Het DO blijft binnen de financiële kaders (€359,2 mln, waarvan €80 mln schenking Droom en Daad en €9 mln via cofinanciering) dat door de raad in 2024 is vastgesteld. Het uitvoeringskrediet waarover u nu beslist bedraagt €277,6 mln. Indien u instemt met het uitvoeringskrediet, wordt €277,6 mln van het kaderstellend budget (van €359,2 mln) daadwerkelijk ter beschikking gesteld om uitvoering te gaan geven aan de werkzaamheden. Eerder is al een voorbereidingskrediet van €34,8 mln toegekend en zijn eenmalige lasten €45,2 mln en €1,6 mln aan kosten voor de Museumparkstraat opgenomen, waarmee het totaal op €359,2 mln komt.

Financiële aandachtspunten m.b.t. het Raadsvoorstel:

- In het Raadsvoorstel wordt gemeld dat er spanning zit op de bouwkostenraming. Er zijn buffers opgenomen in de investeringsraming van €359,2 mln; indien deze ontoereikend blijken, zullen keuzes moeten worden gemaakt om binnen de kaders te blijven. In geheime [25bb7862G] in de kluis treft u de vertrouwelijke brugstaat aan.
- Met het DO is de exploitatieraming meegezonden [geheime bijlage 25bb7863G in de kluis], die is getoetst door Berenschot. Uit deze toets blijkt dat de exploitatieraming realistisch is en dat verschillende optimalisaties moeten kunnen leiden tot een sluitende exploitatie. Als deze optimalisaties zijn uitgevoerd, resteert een bandbreedte tussen de €500.000 negatief (begrotingstekort) en €150.000 positief (positief resultaat). Het museum heeft nog tot de opening om de exploitatieraming te optimaliseren. Hierbij wordt aangegeven dat het museum in de cultuurplanaanvraag 2029-2032 zal vragen de subsidiekorting uit 2021 terug te draaien. Het college schrijft er vertrouwen in te hebben dat er een sluitende exploitatie komt, en stelt dat het risico op een aanvullend beroep op gemeentelijke middelen is afgenomen.
- Er wordt een dekkingstekort van €0,2 mln per jaar op de kostendekkende huur van het museum gemeld. Dit betekent dat er volgens de huidige raming jaarlijks €200.000 benodigd is voor het museum om de kostendekkende huur te kunnen betalen. Uitgangspunt voor de exploitatieraming van het museum is dat dit wordt gecompenseerd door middel van subsidie. Hierbij is reeds rekening gehouden met het verlengen van de afschrijvingstermijn naar 50 jaar (N.B.: de financiële verordening moet hierop nog worden aangepast; dit betekent dat er thans geen kader is waarmee kan worden vastgesteld of het project aan de criteria voldoet). Het dekkingstekort kan oplopen als t.z.t. geen sprake zou zijn van een sluitende exploitatie.
- Onduidelijk is hoe voorliggend raadsvoorstel zich verhoudt tot de begroting van programma Cultuur na 2029 gezien de impliciete keuze tot een hogere subsidie.

Aandachtspunten m.b.t. de planning:

- Een onzekerheid die wordt genoemd is uitloop in de planning als gevolg van juridische procedures. Dit wordt ook in de voortgangsrapportage benoemd. In de worst-case planning is hiermee rekening gehouden, ook in de vorm van financiële buffers.
- Het advies van de Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed (voorheen de Welstandscommissie) maakt dat extra inzet nodig is. Het college merkt op dat dit kan betekenen dat de aanvraag van de definitieve omgevingsvergunning later wordt ingediend, maar dat dit geen grote gevolgen heeft voor de totale planning. De vraag is hoe groot het risico op vertraging is dat hiervan uitgaat en wat deze vertraging zou zijn.
- Oplevering (al dan niet gefaseerd) wordt tussen medio 2029 en medio 2032 verwacht. Daadwerkelijke opening van het museum kan naar verwachting een jaar na oplevering plaatsvinden. Ten tijde van de vorige bespreking is toegezegd om uit te zoeken hoe opening kan worden versneld, al dan niet gefaseerd (zie toezegging [25bb003054](#)). In tussenbericht [25bb003668](#) is aangegeven dat hierover uiterlijk in maart 2027 meer duidelijkheid is.

Overige aandachtspunten:

- Inmiddels is overeenstemming bereikt met Robbrecht en Daem over het amoveren van het bouwdeel, waar het nieuwe logistiek bouwdeel (laad- en losplek) aan de oostzijde van het bouwdeel Bodon moet komen. In het voorjaar is hieromtrent in BWB aandacht besteed aan de vervoersstromen in de Museumparkstraat en is stilgestaan bij de uitstraling van dit bouwdeel in het Voorlopig Ontwerp. In het DO is inmiddels gekozen voor een andere uitstraling (baksteen).

Programma van Eisen Museumtuin (ter bespreking)

- Als bijlage bij het Raadsvoorstel treft u het Programma van Eisen voor de Museumtuin aan; dit is door het college vastgesteld en is geen raadsbevoegdheid.

Financiële aandachtspunten m.b.t. de Museumtuin:

- Voor de Museumtuin bestaat een financieel tekort van €6,1 mln. Dit was al zo ten tijde van de vorige Voortgangsrapportage in het voorjaar van 2025. Toen was het beeld dat ten tijde van het Programma van Eisen (dat nu voorligt) meer duidelijkheid zou bestaan over het tekort op de Museumtuin. Echter uit de stukken blijkt dat hierin is nog geen verandering gekomen; ook nu wordt nog een tekort van €6,1 mln gemeld. Dit staat los van het financiële kader van €359,2 mln voor de renovatie van het museum. Nu het Programma van Eisen er ligt, worden de mogelijkheden voor externe dekkingsbronnen verder verkend.
- Naar verwachting wordt in Q2 2026 een Voorlopig Ontwerp voor de Museumtuin door het college vastgesteld (collegebevoegdheid) en wordt in Q4 2026 het Definitief Ontwerp voor de Museumtuin aan de raad aangeboden (raadsbevoegdheid). Op dat moment neemt de raad hier een besluit over.
- Het is de vraag of dan meer duidelijkheid is over de vraag of en hoe het financiële tekort voor de Museumtuin wordt opgelost. Volgens motie [\[24bb006698\]](#) 'Hoeveel mag de Museumtuin nog kosten?' moet eerst dekking via externe fondsen gezocht worden. Indien de resterende dekking niet (volledig) gevonden wordt zal het ambitieniveau en dus het plan daarop aangepast moeten worden.
- In geheime bijlage [\[25bb7871G\]](#) in de kluis treft u de Brugstaat voor de Museumtuin aan.

Voortgangsrapportage (ter bespreking)

- De voortgangsrapportage van maart t/m augustus 2025 bestaat uit de projectonderdelen Renovatie, Uitvoering asbestvrij, Herinrichting Museumtuin, Museum Projectorganisatie, Gebouwbeheer. Voor deze onderdelen wordt gerapporteerd op basis van de indicatoren 'geld', 'tijd' en 'kwaliteit' en een gezamenlijke status van deze indicatoren als 'risico'.
- Groen betekent geen significante afwijking t.o.v. het referentiekader van 3 oktober 2024; oranje betekent een zeer grote afwijking.
- De voortgangsrapportage staat grotendeels op groen. Dit betekent dat de risico's ten opzichte van het raadsbesluit van 3 oktober 2024 grotendeels ongewijzigd zijn en met deze risico's in zowel planning als kostenprognose rekening is gehouden. Dit betekent niet dat er geen risico's meer zijn, maar enkel dat er geen afwijking heeft plaatsgevonden t.o.v. de risico's die reeds bekend waren op het ijkmoment van 3 oktober.
- Oranje (zeer grote afwijking) geldt alleen voor de Museumtuin op de indicator Geld (zie toelichting hierboven).
- De Voortgangsrapportage is in september jl. besproken met de rapporteurs vanuit BWB en de COR, mevrouw Kockelkoren en de heer Roskam; zie hiervoor het volledige [verslag](#).

Verdere procedure

- BWB dient na afloop van de bespreking te adviseren over de verdere behandeling van deze stukken in de gemeenteraad; dit kan plaatsvinden als regulier debat, tweeminutendebat of als hamerstuk in de raad van 4 december.
- Daarnaast adviseert u over de afdoening van de moties en toezeggingen in onderstaande Bijlage.

Bijlage – Alle voorliggende stukken in het Verzameldebat

Te bespreken stukken

Raadsvoorstel Definitief Ontwerp (DO) uitvoeringskrediet, inclusief Programma van Eisen Museumtuin

- Raadsvoorstel vaststellen uitvoeringskrediet Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen [\[25bb007855\]](#)

Openbare bijlagen:

- Bijlage 1: Publieksversie Ontwerptoelichting [\[25bb007851\]](#)
- Bijlage 7: Situatie nieuwe situatie [\[25bb007860\]](#)
- Bijlage 9: Advies Externe Klankbordgroep op DO [\[25bb007861\]](#)
- Bijlage 12: Buitengewoon Boijmans Van Beuningen - Inhoudelijke toelichting exploitatiebegroting [\[25bb007864\]](#)
- Bijlage 13: Exploitatie-analyse MBVB - Berenschot - definitieve versie 14 oktober 2025 [\[25bb007865\]](#)
- Bijlage 14: Business case Horeca Museum Boijmans Van Beuningen [\[25bb007866\]](#)
- Bijlage 15: Brief MBVB bij exploitatieraming VO def [\[25bb007867\]](#)
- Bijlage 16: PvE Museumtuin incl. Bijlagen [\[25bb007868\]](#)
- Bijlage 17: Schetsontwerp Museumtuin [\[25bb007854\]](#)
- Bijlage 18: Notitie varianten Museumtuin [\[25bb007869\]](#)
- Bijlage 20: Participatieverslag Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen [\[25bb007872\]](#)
- Bijlage 21: Reactiedocument Museumtuin [\[25bb007873\]](#)
- Bijlage 22: Overzicht moties en toezeggingen Renovatie MBVB [\[25bb007874\]](#)

Geheime bijlagen (te raadplegen in de digitale kluis):

- Bijlage 2: Niet-publieke Ontwerptoelichting [\[25bb7852G\]](#)
- Bijlage 3: Plattegronden set, nieuwe situatie [\[25bb7856G\]](#)
- Bijlage 4: Gevelaanzichten set, nieuwe situatie [\[25bb7857G\]](#)
- Bijlage 5: Doorsneden set, nieuwe situatie [\[25bb7858G\]](#)
- Bijlage 6: Interieurset, nieuwe situatie [\[25bb7859G\]](#)
- Bijlage 8: Landschap set [\[25bb7853G\]](#)
- Bijlage 10: Brugstaat DO Renovatie MBVB [\[25bb7862G\]](#)
- Bijlage 11: Exploitatieraming Museum Boijmans Van Beuningen [\[25bb7863G\]](#)
- Bijlage 19: Brugstaat Museumtuin [\[25bb7871G\]](#)

Daarbij betrekken:

- Wethoudersbrief Simons over renovatie Museum Boijmans Van Beuningen - adviezen O+CE en RCE [\[25bb008184\]](#)

Bijlagen:

- Bijlage 1: Advies Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed - DO Renovatie MBVB [\[25bb008185\]](#)
- Bijlage 2: Advies Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed – DO Renovatie MBVB [\[25bb008186\]](#)

Voortgangsrapportage

- Collegebrief over Voortgangsrapportage Renovatie Museum Boijmans Van Beuningen oktober [\[25bb007248\]](#)

Bijlage(n)

- Voortgangsrapportage MBvB oktober 2025 [\[25bb007249\]](#)
- Verslag gesprek rapporteurs VGR 8-9-2025 [\[25bb007250\]](#)
- Bouwbarometer 1 sept 2025 [\[25bb007251\]](#)

Moties om af te doen

Moties	24bb006697	Boijmans exploitatie duurzaam op orde
Moties	24bb006694	Den Haag? In Rotterdam hangt het beter!
Moties	18bb11431	Het beste museum voor het geld
Moties	18bb11364	Investeringsrendement
Moties	21bb16256	Kaartjes verkopen niet vanzelf
Moties	25bb004198	Veilig door het park

Toezeggingen om af te doen

Toezeggingen	21bb16570	Renovatie Museum Boijmans van Beuningen- afspraken verzelfstandiging
Toezeggingen	25bb004341	Renovatie Museum Boijmans van Beuningen- Inzicht
Toezeggingen	24bb005835	Scenariokeuze renovatie Museum Boijmans van Beuningen - exploitatie
Toezeggingen	24bb006797	Scenariokeuze renovatie Museum Boijmans van Beuningen – Toegankelijkheid museum
Toezeggingen	25bb003058	Verzameldebat Renovatie Museum Boijmans van Beuningen- relevante ontwikkelingen
Toezeggingen	22bb007965	VG Renovatie MBVB (PvE Buitenruimte)

